

»Smanjenje šteta pri privlačenju drva na tlu i dubećim stablima«

Strukovno područje: Opće šumarstvo

Vrsta/oblik izvođenja: Predavanje

Sažetak predavanja:

Predloženo predavanje obuhvaća posljedice privlačenja drva šumskim vozilima (skider, forvarder) na stanište (šumsko tlo) i sastojinu (dubeća stabla), kao i mjere za njihovo smanjenje.

Utjecaj privlačenja drva na tlo obradit će se kroz: 1) uzroke (gaženje tla vozilom, dodirni tlak, klizanje kotača) i 2) posljedice (kolotrag kotača i sabijanje tla – promjena vodozračnih odnosa u tlu te utjecaj sabijanja tla na rast biljaka) pri kretanju šumskih vozila. Posebna pažnja posvetit će se tlima nizinskih šuma koja su ograničene nosivosti veći dio godine usljed njihovog finog granulometrijskog sastava, odnosno povišene vlage tla. Mjere smanjenja oštećivanja šumskog tla, prikazat će se kroz: 1) ograničeno kretanje vozila po mreži sekundarnih šumskih prometnica, 2) niz mjera smanjivanja dodirnog tlaka vozila i klizanja kotača (pravilan izbor pneumatika, udvajanje kotača po poluosovinama vozila, opremanje kotača lancima, odnosno opremanje udvojenih poluosovina forvardera polugusjenicama, uređaj za prilagodbu tlaka zraka u gumama), 3) mjere poboljšanja ograničene nosivosti tla.

Utjecaj privlačenja drva vozilima na oštećivanje dubećih stabala obradit će se kroz: 1) uzroke (mehaničke ozljede korjena, pridanka i debla stabala šasijom vozila, pneumatikom kotača, vučnim užem vitla, odnosno vučenom oblovinom) i 2) posljedice koje nastaju usljed oštećivanja (nagnječenje i guljenje kore, diskoloracija i gubitak konzistencije drva (trulež), budući gubitak vrijednosti oblovine, gubitak prirasta, sušenje stabala). Posebna pažnja posvetit će se: 1) mjestu ozljeđivanja stabla, 2) veličini ozljede stabla, 3) trenutku nastanka ozljede tijekom godine, 4) osjetljivosti pojedinih vrsta na ozljeđivanje te 5) veličini kritične ozljede stabala koja uzrokuje njegovo sušenje. Mjere smanjenja oštećivanja dubećih stabala, prikazat će se kroz: 1) značenje usmjerenog rušenja stabala i kuta sakupljanja drva vitlom skidera, 2) metodu izradbe drva – duljinu vučene oblovine, 3) metodu žrtvovanog stabla uz sekundarnu šumsku prometnicu ili pomoćno stovarište, 4) zaštitni kolac uz stabla pored sekundarne šumske prometnice, 5) visoke panjenjeve na nasipnoj strani šumske ceste (pomoćno stovarište).

Predavanje će obuhvatiti i pozadinu, smisao te značenje »Kontrolne liste za procjenu utjecaja na okoliš« (sastavica Elaborata radilišta) u svijetlu (pod)zakonskih odredbi, FSC certifikata i ekološke mreže NATURA 2000.

Ishodi učenja:

- ⇒ Predvidjeti moguća oštećenja tla i dubećih stabala na šumskom radilištu
- ⇒ Preporučiti mjere za smanjenje gaženja i sabijanja šumskog tla

- ⇒ Preporučiti mjere za smanjenje oštećivanja dubećih stabala pri privlačenju drva
- ⇒ Izraditi Kontrolnu listu za procjenu utjecaja na okoliš te provesti nadzor njene primjene na šumskom radilištu tijekom i po završetku izvođenja radova

Predavač: Tomislav Poršinsky (Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

Okvirni termin mogućeg izvođenja/trajanja događanja: prema dogovoru

Moogućnost ponavljanja (regionalnog održavanja): prema dogovoru, ali i zainteresiranosti.

Tomislav Poršinsky, rođen u Zagrebu, 1971. godine. Na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, diplomirao je 1995., magistrirao 2000. te doktorirao 2005. godine. Od svibnja 1995. zaposlen je na Zavodu za šumarske tehnike i tehnologije Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U znanstveno nastavna zvanja biva biran u: prosincu 2005. (docent), svibnju 2009. (izvanredni profesor) te listopadu 2012. (redoviti profesor).

Trenutno je nositelj (ili sunositelj) više predmeta na preddiplomskim, diplomskim te poslijediplomskim specijalističkim i doktorskim studijima Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstvenoistraživačku djelatnost ostvaruje u sklopu projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te ugovornim projektima Šumarskoga fakulteta s poduzećem "Hrvatske šume", d.o.o. Zagreb. Objavio je samostalno ili kao suautor devedesetak znanstvenih i stručnih članaka, uvodnika te osvrti. Sudjelovao je na dvadesetak domaćih i međunarodnih znanstveno-stručnih skupova i seminara. Glavno mu je područje znanstvenog rada, istraživanje sustava pridobivanja drva, odnosno pridobivanje drva na okolišno prihvatljiv način te otvaranje šuma.

Član je Akademije šumarskih znanosti, Hrvatskog šumarskog društva, Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije.